

[Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

[zapisz się](#)

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Szczury cierpią, gdy cierpi ich towarzysz

Termin „empatia” jest bliski w definicji „współodczuwaniu”, ale zakłada, że obserwator działa umyślnie, świadomie podejmuje wysiłek wyjścia poza własną jaźń, w przestrzeń cudzych doświadczeń, dzięki pewnemu wysiłkowi intelektualnemu. Czy u zwierząt występuje zjawisko empatii? Każda z badanych par szczurów przed przystąpieniem do doświadczenia przebywała ze sobą przez miesiąc. Przez ten czas zwierzęta nabrały do siebie zaufania, zaprzyjaźniły się. Następnie, w klatce

znajdującej się poza zasięgiem wzroku i słuchu osobnika pozostającego „w domu”, jego towarzysowi zadawano elektryczny, nieprzyjemny bodziec, po czym przenoszono go z powrotem do pierwszej klatki. Po krótkim czasie towarzysz „pokrzywdzonego” zaczynał bardzo szybko biegać, zdradzając oznaki przerażenia, porównywalnego ze strachem doznawanym przez zwierzę poddane działaniu prądu. Zanotowano też znaczny wzrost wydawanych przez zwierzęta ultradźwięków.

Urządzenia techniczne, którymi dysponują naukowcy nie pozwalają na razie jednoznacznie i z całą pewnością stwierdzić, od którego osobnika pochodzą te sygnały. Wszystko wskazuje jednak na to, że pochodzą one od „nadawcy”, czyli osobnika hipotetycznie przekazującego emocje. Naukowcy sprawdzają także teorię mówiącą, że za przekazywanie strachu odpowiedzialne są feromony, czyli substancje zapachowe, biorące udział w kontaktowaniu się zwierząt, a które wywołują określoną reakcję u odbiorcy z tego samego gatunku co nadawca.

Warszawscy naukowcy pokazują, że istnieje możliwość ustanowienia rygorystycznego naukowego modelu doświadczalnego, przy pomocy którego można badać przekazywanie emocji u szczurów

Badania nad mózgiem zwierząt dotyczą między innymi ciała migdałowatego (corpus amygdaloideum), znajdującego się między biegunem skroniowym półkuli mózgu, a rogiem dolnym komory bocznej. „Ciało migdałowate jest ośrodkiem mózgowym odpowiedzialnym za sterowanie emocjami oraz gromadzącym informacje o nich. Bardzo interesującą obserwacją, dokonaną w wyniku naszych doświadczeń jest odkrycie w komórkach nerwowych (u nieżywych szczurów) białka wskazującego, w pewnym uproszczeniu, na powstawanie u +odbiorców+ pamięci emocjonalnej, czyli odczuwania zdarzeń, których +odbiorca+ bezpośrednio nie doświadczył” - wyjaśnia prof. Kaczmarek.

Inną ciekawą sprawą jest wzmożone pobudzenie u „odbiorcy” środkowej części ciała migdałowatego, reagującej głównie na bodźce pozytywne. W związku z tym odkryciem naukowcy zadają sobie pytanie: Czy szczurzy „odbiorca-powiernik” złośliwie cieszy się, że kolegę spotkało coś złego, czy ma dość wyobraźni, by cieszyć się, że jego samego to nie spotkało?

Kalifornijski psychoanalityk zwierząt, prof. Jeffrey Masson (autor książek takich jak „Kiedy słonie płaczą. Emocjonalne życie zwierząt” lub „Psy nigdy nie kłamie w sprawach miłości”) uważa, że aby przekazywać sobie mocje zwierzęta nie muszą, jak ludzie, dysponować mową. Wrażliwość i empatia to coś, z czym większość zwierząt musi mieć cały czas do czynienia po to, by móc przetrwać. Muszą one wiedzieć, co czuje inne zwierzę, ponieważ brak takiej wiedzy może okazać się dla nich niebezpieczny” - podkreśla Masson w wywiadzie udzielonym pismu „Caduceus”.

Zrozumienie zjawiska empatii występującego wśród szczurów, możliwe dzięki polskim badaniom, być może pozwoli w przyszłości wyjaśnić empatię wśród ludzi choć, jak przyznaje prof. Kaczmarek, jest to dość odległa perspektywa.

reo

[PAP - Nauka w Polsce, Marta Stankiewicz](#)

Skomentuj na forum

<https://laboratoria.net/aktualnosci/4235.html>

01-06-2026

[Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał](#)

Sam czas spędzony przed ekranem nie jest najlepszą miarą ryzyka.

01-06-2026

[Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę](#)

Dotyczy działań komunikacyjnych, edukacyjnych oraz popularyzatorskich.

01-06-2026

[10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#)

Między 24 a 28 czerwca zmierzą się z ponad 150 ekipami z 28 krajów.

01-06-2026

Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne

W 2023 r. z tego powodu cierpiało prawie 1,2 mld ludzi na świecie.

01-06-2026

AGH uruchomiła laboratorium

Ze źródłem promieniowania RTG dorównującym synchrotrono.

01-06-2026

UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki

Uczelnie zapowiedziały rozwój kształcenia praktycznego i cyfrowego.

01-06-2026

[W poniedziałek rozpocznie się rekrutacja na Uniwersytet Jagielloński](#)

Najstarsza uczelnia w kraju ma w ofercie 13 nowych kierunków studiów.

01-06-2026

[3 proc. PKB na naukę to nie jest radykalny postulat](#)

To nie jest radykalny cel, ale uniwersalny postulat, który bardzo by Polsce pomógł.

Informacje dnia: [Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#) [Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne](#) [AGH uruchomiła laboratorium UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#) [Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#) [Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne](#) [AGH uruchomiła laboratorium UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#) [Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#) [Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne](#) [AGH uruchomiła laboratorium UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#)

Partnerzy